

Medyanın toparlanma zamanı

BUGÜN ARTIK TÜM MEDYA ÇALIŞANLARININ VE PATRONLARIN ŞAPKAYI ÖNE KOYUP BİR DÜŞÜNMELEİ GEREKİYOR: YAZARLARI, MEDYA ÇALIŞANLARINI BU KADAR KOLAY HEDEF HALİNE GETİREN NEDİR?

Ahmet Hakan'a yapılan saldırı, çok vahim bir zihniyetin ülkeye hakim olduğunun bir göstergesi daha. Kimseden çekinmeden bağıra bağıra yaklaşmak ve işte, akla gelip de olmayaçağı umulan, o kadar ileri gitmezler, bana kadar gelmezler denilenin olması...

Hrant Dink'in bir benzeri. Ama bu kez medya Agos değil, Hürriyet, CNNTürk, Doğan grubu. Hedef, adı belki de en çok bilinen gazetecilerden Ahmet Hakan. Hrant Dink'in canına kast eden suikast ile Ahmet Hakan'a yapılan saldırı arasında biliyoruz ki fark var, ama son saldırı da Hakan'ın kimliğine bağlı olarak yarattığı büyük etki bakımından bir başka kırılma noktası; tarihe işlenecek bir başka önemli gün ve olay. Hürriyet'e yapılan saldırılar gibi; dış ve turnak sökmeye tehdidi gibi.

Bugün elbette medyanın dayanışma içinde olma zamanı. Bizim için de yine özgür olması gereken medyaya destek verme günü. Son beş gündür, bunları görüyoruz.

İşten çıkartıldığı halde, eski patronuna sahip çıkmayı bir yurttaşlık görevi addeden yazarlar var. Bunu, 'ruhunu satmamış insan böyle günde belli olur' diye öven, gazetecilik terbiyesi olarak yorumlayanlar da var. Haksız değil. Ama gazetecilik terbiyesi veya satılmamış ruhun kendini belli etme şekli sadece bu mudur?

Bugün artık tüm medya çalışanlarının ve patronların şapkayı öne koyup bir düşünmeleri gerekiyor: Yazarları, medya çalışanlarını bu kadar kolay hedef haline getiren nedir? Yazarlar, ülke tarihinde hiç olmadığı kadar kolay göz-

den çıkartılabilir görülyorsa, bu algı kimler tarafından, nasıl oluşturuldu? Yazarlar, nasıl oldu da, kolay harcanabilir insanlar olarak görülmeye başlandı? Ne zamandan beri bu süreç devam ediyor ki bu algı bu kadar pekişti, yaygınlaştı, bu kadar kuvvetlendi zihinlerde? Bu değersizleştirme nasıl oldu?

Bugün basılı medyanın dışına itilmiş, görsel medyada iş verilmeye, davet edilmeye çekinilen isimlerin çokluğuna bir bakın. Bugünkü gazetecilik ruhu, dayanışması o günlerde nereye gizlenmişti?

Otorite kullanarak çok iyi yaptığı işini insanın elinden almak da şiddet değil midir?

Elbette şiddettir. Şiddetin çeşitli şekilleri vardır ve farklı sosyoekonomik kesimlerde farklı şekilleri kabul görür. Bazı şiddet davranışları çok belli belirsizdir, dışardan fark edilmesi ve dolayısıyla kınanması düşük olasılıktır. Bazıları ise daha açık. Adi suçtan sabıkası olan insanla, yüksek eğitim ve gelir düzeyinden gelenlerin, yöneticilerin şiddet gösterme şekilleri elbette farklıdır. Ama bunların hepsi şiddettir, yıldırmanın farklı biçimleridir, hepsi zedeler, zarar verir ve iz bırakır.

Bu durumlarda şiddeti seyredenlerin tepkisi önemlidir. Şiddeti uygulayan, dış grubunuzdan kimseler olduğunda sesinizi çıkartmanız kolaydır. Arkadaşım Deniz Yurdakul'un deyişiyle, böyle günlerde, etliye sütlüye karışmayan köşe yazarlarından bir Che Guevara çıktığını bile şaşırarak görebilirsiniz.

Ama daha zor fakat kritik olanı, sizin kendi iç grubunuzda yapılan haksızlıklara, yaralamalara ses çıkartabilmenizdir.

Daha riskli olması sebebiyle de en az diğeri kadar değerlidir.

İçinden geçtiğimiz kritik günlerde medyaya büyük iş düşüyor. Medyanın gerçek işlevine dönmesi lazım. Bu iş toparlanmakla, birlikte hareket etmekle başlar.

Doğru ve güvenilir habere en çok ihtiyacımız olan günlerde açık tuttuğumuz ekranlardaki belgesellerden çok şey öğrendik. Bakın hayvanlar dünyasına; ne yapılması gerektiği konusunda bize yol gösteriyorlar.

Bakın balıklara... Ancak koordineli şekilde, birlikte yüzdükleri zaman büyük balıkları fark edip saldırılarından korunuyorlar. Ancak sürü halinde olduklarında, yekvücut olarak hareket ettiklerinde yırtıcılar tarafından saldırılmayacak büyüklükte bir balık olarak algılanıyorlar. Ancak böyle yem olmaktan kurtulabiliyorlar.

Savınların en amansız avcısı olan arslanlar da bunu sadece güçleriyle değil, avlanma stratejileriyle becerbiliyorlar. Arslanlar avlanırken tüm sürüye saldırıyor; gözüne kestirdikleri tek bir hayvana saldırıyor. Onu sürüden ayırabilir veya sürünün ürküp o hayvanı yalnız bırakmasını sağlayabilirlerse av başarıyla sonuçlanıyor. Bunun tersi de doğru. Avcı sürüsündeki arslanlardan biri yanlışlıkla bufalo sürüsünün arasında kaldığında artık hayatı tehlikede olan arslan oluyor. Bufalonun av, arslanın amansız avcı olmasını sağlayan, aslında bufaloların birlikte hareket etmeyi becerememesi.

Şimdi medyanın birlikte hareket etme ve gerçek işlevini yerine getirme zamanı. Özgür, tarafsız ve korkusuzca.

BİLGE SELÇUK
Koç Üniversitesi
@byagmurulu